

«М. ДУЛАТОВ ат.
ҚОСТАНАЙ
ИНЖЕНЕРЛІК-
ЭКОНОМИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ»
жеке мекемесі

Частное учреждение
«КОСТАНАЙСКИЙ
ИНЖЕНЕРНО-
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ
им. М. ДУЛАТОВА»

БЕКІТЕМІН

Академиялық даму жөніндегі проректор
Тучагинова А.А.

« 22 » 2023 ж.

ҚОСТАНАЙ ИНЖЕНЕРЛІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
М. ДУЛАТОВ АТЫНДАҒЫ

ТҮЛЕКТІҢ МОДЕЛІ

білім беру бағдарламасы бойынша ауыл шаруашылығы бакалавры
6В08127«Агрономия»

Қостанай, 2023

«Агрономия» 6B08127 түлектің моделі білім беру бағдарламасы, миссиясы және М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университетінің білім сапасын қамтамасыз ету саясаты негізінде әзірленді. Даярлау кезінде жоғары білім беру саласындағы Қазақстан Республикасының негізгі нормативтік құжаттары пайдаланылды.

Университеттің Ғылыми кеңесінің шешімімен 2023 жылғы 1 қыркүйектен бастап күшіне еруге ұсынылды, 2023 жылғы 27 наурыздағы Оқу-әдістемелік кеңестің отырысында каралды және талқыланды. № 6 хаттама.

Әзірлеушілер: а/ш.ғ.к. Жамалова Д.Б.

а/ш.ғ.к. Есеева Г.К.

«Аят Агро» ЖШС директоры Полторацкий И.В.

МАЗМҰН

Кіріспе	4
1 «Агрономия» бВ08127 білім беру бағдарламасы түлектерінің моделін қалыптастыру кезіндегі құрамдас компоненттер.....	5
1.1 «Агрономия» бВ08127 білім беру бағдарламасының мақсаты.....	5
1.2 Жалпы және кәсіби құзыреттер	5
1.3 Оқыту нәтижелері	7
2 Біліктілік сипаттамасы	8
2.1 Кәсіби қызмет саласы	8
2.2 Кәсіби қызмет объектілері	8
2.3 Кәсіби қызмет заттары	8
2.4 Кәсіби қызмет түрлері	9
3 Қорытынды.....	10

Кіріспе

Бітірушінің құзыреттілік моделі Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес келеді.

«Агрономия» 6B08127 білім беру бағдарламасының бакалавры өзінің кәсіби қызметінде мынадай функцияларды орындайды:

- әртүрлі ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіруге маманданған фермер;
- агрохимиялық іс-шараларды жүргізу және егіс алқаптарының денсаулығын сақтау жөніндегі агрохимик;
- ауыл шаруашылығы дақылдарын себу, өсіру және жинау технологияларын сақтауға бағытталған дала жұмыстарының жетекшісі.

«Агрономия» 6B08127 ББ бойынша бітіруші-бакалавр моделінің нормативтік-құқықтық базасы мынадай құжаттарға негізделеді:

1 «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы.

2 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының жіктеуішін бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 маусымдағы № 234 бұйрығы.

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы.

1 «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы.

2 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын әзірлеу бойынша басшылық. ҚР ДСМ Жоғары білім беруді дамытудың ұлттық орталығы директорының 04.05.2023 жылғы № 601 н/к бұйрығына 1-қосымша

3 «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының сайтында орналастырылған кәсіби стандарттар мен салалық біліктілік шеңберлері:

- «Бағбандық қызмет» кәсіби стандарты - «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасы Басқарма Төрағасының міндетін атқарушының 1 жылғы №190 26.10.2022 бұйрығына қосымша

- «Бұршақ және майлы дақылдарды өсіру» кәсіби стандарты «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасы Басқарма Төрағасының міндетін атқарушының 26.10.2022ж. №190 № 4 қосымша

Қазақстан Республикасындағы жаңа кәсіптер мен құзыреттердің атласы.

1. «Агрономия» 6B08127 білім беру бағдарламасы түлектерінің моделін қалыптастыру кезіндегі құрамдас компоненттер

1.1. «Агрономия» 6B08127 білім беру бағдарламасының мақсаты

Салаға инновациялық технологияларды табысты енгізе отырып, зиянды организмдердің дамуын биологиялық бақылау, егістіктердің фитосанитариялық жай-күйін жедел бағалау, сигнал беру және болжау әдістерін пайдалана отырып, агрономия саласындағы қазіргі заманғы, практикалық проблемаларды қалыптастыруға және шешуге қабілетті кәсіби мәдениеті жоғары мамандар даярлау

1.2. Жалпы және кәсіби құзыреттер

«Академиялық бакалавр» біліктілігі бар Агрономия 6B081 даярлау бағыты бойынша бітіруші пәнді немесе курсты аяқтау бойынша және талаптарды көрсететін құзыреттерге ие болуы тиіс.

«Агрономия» 6B08127 БП жалпы (СК) және кәсіптік (ӨК) құзыреттерінің тізбесі:

Жалпы құзыреттер

ЖҚ1-Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды меңгеру, мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде коммуникация бағдарламаларын құру, салауатты өмір салтына, өзін-өзі жетілдіруге және кәсіби табысқа бағдарлау негізінде бәсекеге қабілетті болашақ маманның дүниетанымдық, азаматтық және адамгершілік ұстанымдарын қалыптастыруға бағытталған;

ЖҚ 2-болашақ маманның дүниетанымдық, азаматтық және адамгершілік ұстанымдарының қалыптасуы негізінде оның жеке басының әлеуметтік-мәдени дамуын қамтамасыз ететін жалпы құзыреттер жүйесін құрайды;

ЖҚ 3-мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде тұлғааралық Әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас қабілеттерін дамыту;

ЖҚ 4-өз өмірі мен қызметінің барлық салаларында заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларды игеру және пайдалану арқылы ақпараттық сауаттылықты дамытуға ықпал етеді;

ЖҚ 5-өмір бойы өзін-өзі дамыту және білім беру дағдыларын қалыптастырады; ОК6-қазіргі әлемде ұтқырлыққа, сыни ойлауға және физикалық өзін-өзі жетілдіруге қабілетті тұлғаны қалыптастырады;

ЖҚ 7-болашақ кәсіби қызметтің көкжиегін кеңейтетін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

ЖҚ 8-білім алушылардың экономика және құқық саласындағы құзыреттерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздерін, сондай-ақ кәсіпкерлік, көшбасшылық, инновацияларды қабылдау дағдыларын қалыптастыру.

Кәсіби құзыреттер:

КҚ1-жалпы теориялық, эксперименттік принциптерді және химия әдістері және топырақ түзу процесі;

КҚ2-ауа-райын болжаудың заманауи әдістері және қолайсыз агроклиматтық факторлардың алдын алу және олармен күресу әдістерін қолдану, микроорганизмдердің рөлі, олардың морфологиясы, физиологиясы және тұқым сапасын арттыру жолдары, тұқымның өсуі туралы шолу жүргізу.

КҚ3-тыңайтқыштарды экономикалық негізделген, ресурстарды үнемдейтін және экологиялық қауіпсіз қолдану есебінен ауыл шаруашылығы өндірісін интенсификациялаудың ғылыми негізі болып табылатын ауыл шаруашылығы дақылдарын тамақтандыру негіздері бойынша түсініктерді, іскерліктер мен практикалық дағдыларды қалыптастыру.

КҚ4-өсімдіктерді қорғаудың экологиялық негізделген интеграцияланған жүйелерін және дақылдардың фитосанитарлық жағдайын жақсарту бойынша агротехникалық шараларды әзірлеу.

КҚ5-Өсімдіктердің өмір сүру факторларын және оларды реттеуді, топырақты өсіру әдістерін зерттеу. Ғылыми негізделген ауыспалы егістерді әзірлеу, егістік жерлерді өңдеудің, мелиорацияның, өсімдіктерді арамшөптерден қорғаудың ұтымды жүйелерін енгізу. Негізгі дақылдарды өсірудің ең заманауи технологияларын қолдану.

КҚ6-сабақ есебін жоспарлау әдістемесінің, дала тәжірибесін қалау техникасының негізгі талаптарын қарау және құжаттаманы жүргізу. Суару, су және жел эрозиясы жағдайында тәжірибе әдістемесінің ерекшеліктері. Статистикалық және биологиялық нәтижелерге дисперсиялық, корреляциялық және регрессиялық талдаулар жүргізу.

КҚ7-тұрақты және жоғары өнім алу мақсатында қазіргі заманғы талаптар мен эко-логикалық ерекшеліктерге сәйкес ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіру, өсімдіктер аурулары мен зиянкестерге қарсы қорғау іс-шараларын жүргізу.

КҚ8-топырақты минималды және нөлдік өңдеудің әртүрлі технологияларын қолдану және оларды топырақтың тығыздығы мен химиялық жүктемені азайту үшін органикалық егіншілікте қолдану, өсімдіктерді қорғаудың әртүрлі биологиялық әдістерін қолдану.

КҚ9-өсімдік шаруашылығы өнімдерін сақтау және сату кезінде өнімнің сандық, сапалық көрсеткіштерін анықтау.

КҚ10 - кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыру дағдылары мен білімдерін қалыптастыру.

КҚ11-студенттердің сандық ақпаратты өңдеуді Автоматтандырудың негізгі әдістерін игеруі, оны графикалық түрде ұсыну, Интернет арқылы кәсіби қызмет нәтижелерін ілгерілету кезінде пайдалану;

1.3 Оқу нәтижелері

1 Өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру кезінде агрометеорологиялық ақпаратты және топырақ түзілу процесін пайдалана отырып, ауыл шаруашылығы дақылдары мен арамшөптерді морфологиялық белгілері бойынша тану.

2 Химия, Агрономия негіздері, егіншілік заңдары, тұрақты нысандарды бөлу принциптері, өсімдіктерді қорғау жүйелерінің ғылыми негіздері, озық қарқынды, инновациялық өңдеу технологиялары білімдерін пайдалана отырып, ауыл шаруашылығы алқаптарын агрохимиялық және экологиялық-токсикологиялық зерттеп-қарауды және жерді мелиорациялауды жүргізу.

3 Тыңайтқыштарды араластыру технологияларын, өсімдік ауруларын жіктеу принциптерін, сондай-ақ Даму таралуы мен дәрежесін, қорғау іс-шаралары үшін өсу реттегіштерін пайдалана отырып, аурулардың, зиянкестер мен арамшөптердің дамуының сапалық және сандық көрсеткіштерінің динамикасына мониторинг жүргізу және болжау.

4 Тұқым шаруашылығы бойынша жұмыстарды жүргізу кезінде ауыл шаруашылығы химиясының, өсімдік шаруашылығының негіздерін, экологиялық егіншіліктегі топырақты өңдеу жүйелерін және цифрлық технологияларды білуді пайдалану.

5 Карантиндік объектілердің таралу тәсілдері мен жолдарын, мелиорациялық аймақтардағы зияндылықтың экономикалық шектерін біле отырып, өсімдіктерді қоректендіру диагностикасын жүргізу, өсімдіктерді интеграцияланған қорғаудың негізгі нормативтік құжаттарын, ережелері мен қағидаттарын зерделеу.

6 Академиялық адалдық пен құқықтық мәдениет қағидаттарына сүйене отырып, тілдік дағдыларды қолдана отырып, инновациялық бизнесте көшбасшылық қасиеттерді көрсету.

7 Ауыл шаруашылығы өндірісінде табиғи ресурстарды ұтымды пайдаланудың және қоршаған ортаны қорғаудың экологиялық негіздерін, өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру кезінде еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету қабілетін зерделеу.

8 Өсімдіктердің жұқпалы ауруларының таралуын айқындай отырып, жәндіктерді, топырақ және өсімдік ресурстарын диагностикалауды, шаруашылықты жоғары сапалы сорттық тұқымдармен қамтамасыз етуді жүргізу.

9 Сақтау кезінде өнімнің негізгі қасиеттері мен сапалық сипаттамаларын, өсімдіктерді қорғау жүйесін іске асыру кезінде сыртқы және ішкі карантин объектілерін бағалау, популяция тығыздығының экономикалық шектерін, бақылаудың биологиялық және химиялық әдістерінің дамуын анықтау.

2. Біліктілік сипаттамасы

2.1. Кәсіби қызмет саласы

Агрономия бағыты бойынша бакалавриат бағдарламасын меңгерген түлек кәсіби қызметтің келесі түрлеріне дайындалады: - ғылыми-зерттеу - өндірістік-технологиялық

Ғылыми-зерттеу қызметі аясында түлек келесі кәсіби міндеттерді шешуге дайын болуы керек: - генетика, селекция, агрохимия, егіншілік және басқа да арнайы пәндер бойынша ақпарат жинау және талдау - ақпарат жинау, әдеби көздерді талдау, зерттеу нәтижелерін жалпылау, өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру және топырақ құнарлылығын молайту технологиялары бойынша ұсынымдар әзірлеу; - эксперименттерді жоспарлау және қою, нәтижелерді жалпылау және талдау.

2.2. Кәсіби қызмет объектілері

Бакалавриат бағдарламасын меңгерген түлектердің кәсіби қызметінің объектілері: - ауыл шаруашылығы, егістік, көкөніс дақылдарын өндіру технологиялары және оның құнарлылығын молайту, зиянды организмдер және өсімдіктерді олардан қорғау құралдары, өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиялары. - өсімдіктердің генетикалық коллекциялары, дақылдардың сорттары мен будандарының селекциялық процесі. - топырақ және құнарлылық, тыңайтқыш, пестицидтер, гербицидтер, ауыл шаруашылығы дақылдары, олардың сорттары тұқымдар.

2.3. Кәсіби қызмет пәндері

Бакалавриат түлектерінің кәсіби қызмет пәндері ББ 6В08127 Агрономия:

- егіншілік,
- өсімдік шаруашылығы,
- агротехнологиялардағы росторегуляторлар мен биопрепараттар,
- ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің карантиндік объектілері,
- ауыл шаруашылығы өнімдерін сақтау технологиясы және сараптама,
- экологиялық егіншілік,
- өсімдіктерді зиянды организмдерден қорғауды бақылаудың заманауи әдістері,
- агрохимия, - тәжірибелік іс әдістемесі.

2.4. Кәсіби қызмет түрлері

- Кәсіби қызмет түрлері болуы мүмкін:
- өндірістік-технологиялық;
- ұйымдастырушылық-басқарушылық;
- есептік-жобалық; - ғылыми-зерттеу;
- сервистік-пайдалану
- саланың логистикалық өндірістік-технологиялық және көлік жүйелерінің инфрақұрылымдарын техникалық пайдалану;
- заманауи әдістер мен тәсілдерді пайдалана отырып, саланың логистикалық өндірістік-технологиялық және көлік жүйелерінің қызметін талдау;
- өндірістік-технологиялық және көлік жүйелерінде Логистикалық қызмет көрсету технологиясын әзірлеу және іске асыру.

Қорытынды

Білім беру бағдарламасы ұлттық біліктілік шеңберіне және кәсіби стандарттарға сәйкес әзірленген, Дублин дескрипторларымен, Еуропалық біліктілік шеңберімен, жұмыс берушілер мен қамқоршылардың ұсыныстарымен, сондай-ақ ауыл шаруашылығы мамандарына Еңбек нарығының қажеттілігін талдау нәтижелері негізінде келісілген.

Білім беру бағдарламасы білім беру бағдарламасының модульдерін құру процесінде, еңбек нарығының қажеттіліктеріне бейімделген жекелеген курстарды оқытуда жұмыс берушілердің қатысуымен алынған білім мен дағдылардың практикалық маңыздылығын күшейту контекстінде модульдік білім беру бағдарламасы болып табылады.

Осы білім беру бағдарламасының түлегі әртүрлі салалардың шаруашылық жүргізуші субъектілерінде кәсіби қызметті жүзеге асыруға қабілетті маман – әмбебап болып табылады.